

ANALYSE

Behov for flere studerende på sygeplejerskeuddannelsen

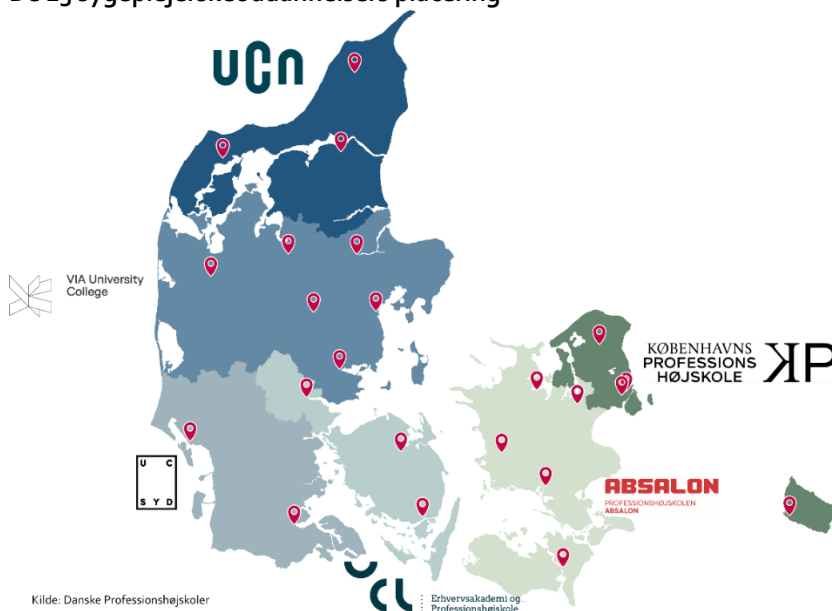
I regeringens forslag til finanslov er der afsat 300 mio. kr. i 2020 og 600 mio. kr. årligt i 2021-2023 til ansættelse af flere sygeplejersker. Ifølge regeringen muliggør dette, at der fra 2021 kan ansættes 1.000 flere sygeplejersker - 500 i 2020 og yderligere 500 i 2021. Dette analysenotat omhandler blandt andet udviklingen i optaget, antallet af dimittender og frafald på sygeplejerskeuddannelsen.

Kort om sygeplejerskeuddannelsen

Sygeplejerskeuddannelsen er en professionsbacheloruddannelse, der tager 3,5 år. En stor del (43 pct.) af uddannelsen foregår i praktik på sygehuse, i psykiatrien eller i den borgernære sygepleje i kommunerne.

Sygeplejersker uddannes på landets professionshøjskoler: På UCN i Region Nordjylland, VIA University College i Region Midtjylland, Professionshøjskolen Absalon i Region Sjælland, UC SYD og UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole i Region Syddanmark og Københavns Professionshøjskole i Region Hovedstaden. I alt kan sygeplejerskeuddannelsen læses 23 steder i Danmark.

De 23 sygeplejerskeuddannelsers placering

Man kan læse til sygeplejerske i:

Esbjerg, Frederiksberg, Hillerød, Hjørring, Holbæk, Holstebro, Horsens, København, Nykøbing F., Næstved, Odense, Randers, Roskilde, Rønne, Silkeborg, Slagelse, Svendborg, Thisted, Vejle, Viborg, Aabenraa, Aalborg og Aarhus.

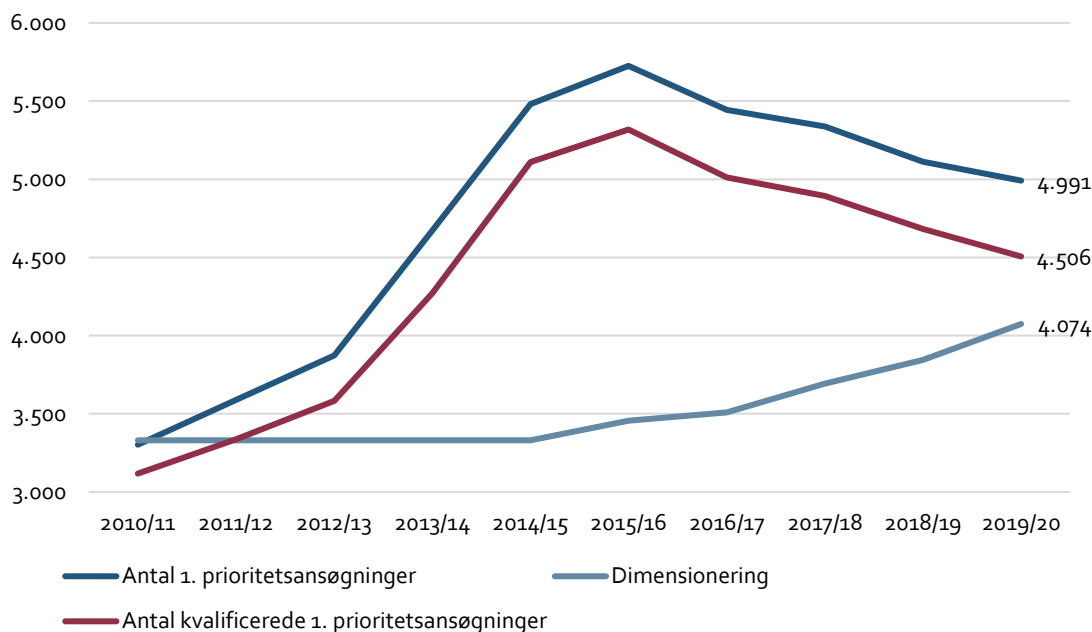
Færre ansøgere til et stigende antal studiepladser

Søgningen til sygeplejerskeuddannelsen er faldet de seneste år, mens antallet af studiepladser er steget. Siden 2015 er antallet af 1. prioritetsansøgere faldet med 13 pct. (fra 5.725 til 4.991), jf. figur 1. Samtidig afvises omkring 400-500 1. prioritetsansøgere hvert år, fordi de ikke lever op til optagelseskravene på uddannelsen. I 2019 blev 485 1. prioritetsansøgere afvist eller afmeldt¹, hvorfor der reelt var 4.506 kvalificerede 1. prioritetsansøgere til de 4.074 pladser på sygeplejerskeuddannelsen. Der var med andre ord 432 flere kvalificerede 1. prioritetsansøgere end studiepladser, mens der i 2015/16 var 1.863 flere kvalificerede 1. prioritetsansøgere end studiepladser.

Sygeplejerskeuddannelsen er dimensioneret af hensyn til antallet af praktikpladser. Det betyder, at der er et politisk bestemt loft over antallet af studiepladser, professionshøjskolerne må udbyde, så det sikres, at alle studerende kan komme i praktik. Siden studieåret 2014/15 er der oprettet 22 pct. flere studiepladser på sygeplejerskeuddannelsen. I indeværende studieår (2019/20) er der 4.074 studiepladser på uddannelsen.

Øger man antallet af studiepladser de kommende år, og fortsætter udviklingen i kvalificerede 1. prioritetsansøgere, er der risiko for, at der om få år vil være tomme pladser på sygeplejerskeuddannelsen.

Figur 1. 1. prioritetsansøgere, kvalificerede 1. prioritetsansøgere og dimensionering på sygeplejerskeuddannelsen, 2010-2019

Anm.: Kvalificerede 1. prioritetsansøgninger angiver, hvor mange af 1. prioritetsansøgningerne, der lever op til optagelseskravene.
Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT) og Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

¹ Når ansøgeren afmelder sin egen ansøgning.

Der bliver uddannet flere sygeplejersker end tidligere

Der er i finansloven for 2020 afsat 300 mio. kr. i 2020 og 600 mio. kr. i 2021 til ansættelse af flere sygeplejersker. Målet er, at der fra 2021 skal ansættes 1.000 flere sygeplejersker.

Danske Professionshøjskoler har beregnet, hvor mange ekstra sygeplejersker, der forventes at dimitttere i de kommende år. Med udgangspunkt i optaget, antallet af studiepladser og det gennemsnitlige frafald på sygeplejerskeuddannelsen, kan det forventede antal dimittender fremskrives til 2023².

I 2018 dimittterede 2.598 sygeplejersker fra professionshøjskolerne. I årene 2020 og 2021 forventes der at dimitttere hhv. 129 og 231 (i alt 360) flere sygeplejersker end i 2018, jf. *tabel 1*. På nuværende tidspunkt kendes ikke de faktiske tal for antal dimittender i 2019, men fremskrives antal optagne i studieåret 2015/16 er der udsigt til et lavere antal dimittender i 2019 end i 2018.

Først i 2023 vil der være færdiguddannet nok ekstra sygeplejersker til at kunne indfri regeringens mål om 1.000 flere sygeplejersker, forudsat at målet skal indfries gennem uddannelse.

Tabel 1. Fremskrivning af antal dimittender frem mod 2023

	2018	2019	2020	2021	2022
Antal dimittender	2.598	2.549	2.727	2.829	2.883
Forskel ift. 2018	-	-49	129	231	285

Anm.: Antal dimittender for 2018 er det faktiske antal fra Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus. Antal for øvrige år er estimerede jf. metoden beskrevet i fodnoten.

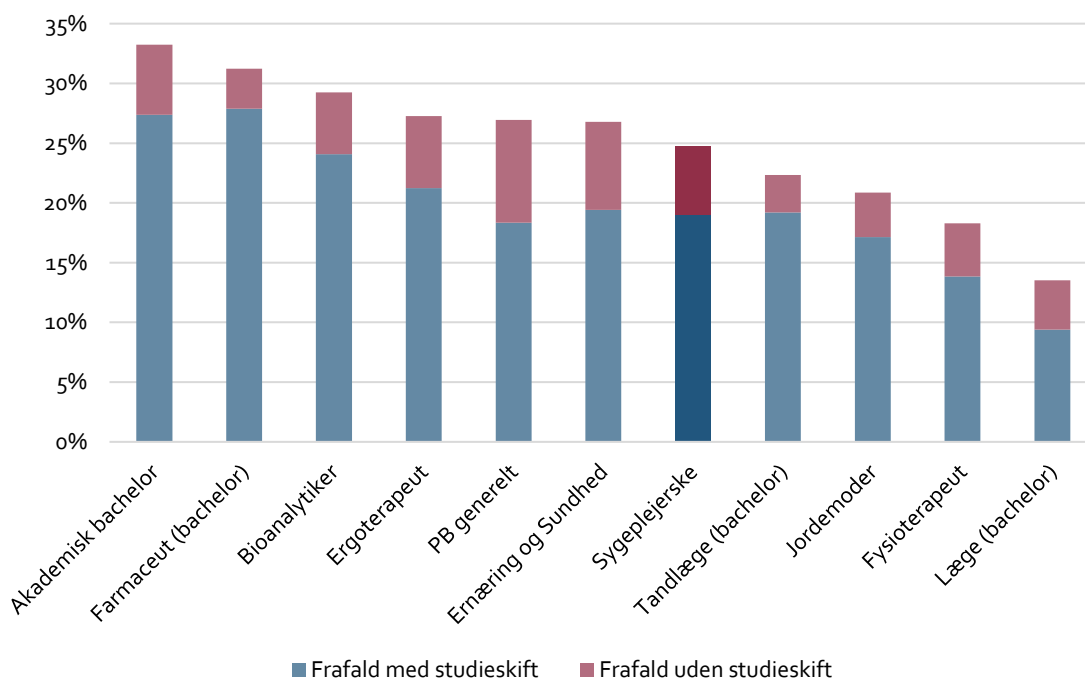
Kilde: Danske Professionshøjskoler beregninger på baggrund af dimensionering, optag, dimittender og frafald fra Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

² Det forudsættes, at alle andre forhold vedr. sygeplejersker i arbejdsstyrken er konstante. Beregningen tager ikke højde for, at det ikke er alle nyuddannede sygeplejersker, der efterfølgende ansættes i job i sundhedsvæsenet, idet 4,9 pct. af dimittenderne er udenfor arbejdsstyrken 12-23 måneder efter dimission, jf. tabel 3. Beregningen tager udgangspunktet i optaget i studieårene 2015/16 til 2017/18, dimensioneringen for studieårene 2018/19 og 2019/2020 og det senest opgjorte frafaldsniveau på 25 pct. for studiestartsårgangene 2010-12 (opgjort i 2018). Det seneste opgjorte tal for optaget inkl. efteroptag er for studieåret 2017/18. Beregningen antager, at alle studiepladser fyldes op. Det antages, at der ikke er studietidsforlængelse.

Størstedelen af de studerende, der falder fra sygeplejerskeuddannelsen, starter på en ny uddannelse

Sygeplejerskeuddannelsen har et lavere frafald end både akademiske bacheloruddannelser generelt (33 pct.) og professionsbacheloruddannelser (PB) generelt (27 pct.), jf. figur 4. Samlet set er ca. en fjerdedel faldet fra sygeplejerskeuddannelsen seks år efter studiestart. Størstedelen af de studerende, der falder fra, er startet på en ny uddannelse umiddelbart efter: Kun 6 pct. af det samlede antal optagne har afbrudt sygeplejerskeuddannelsen uden at skifte til en ny uddannelse, mens 19 pct. har afbrudt med et efterfølgende studieskift.

Figur 4. Frafald efter seks år med og uden studieskift på sygeplejerskeuddannelsen sammenlignet med andre sundhedsuddannelser samt akademiske bachelor- og professionsbacheloruddannelser generelt

Anm.: Data er baseret på baggrund af studiestartsårgangene 2010-2012.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

De fleste, der falder fra sygeplejerskeuddannelsen, starter efterfølgende på en anden uddannelse. Af de sygeplejerskestuderende fra årgang 2014, der er faldt fra og efterfølgende startede på en ny uddannelse, er det 13 pct., der efterfølgende startede på pædagoguddannelsen. Tilsvarende var det 8 pct. der startede på læreruddannelsen, 7 pct. på social- og sundhedsassistentuddannelsen, mens 4 pct. startede på medicin, jf. tabel 2.

Tabel 2. De mest populære nye uddannelser for studerende, der startede på sygeplejerskeuddannelsen i 2014 og siden har afbrudt med studieskift

Uddannelse	Andel
Pædagog	13 pct.
Folkeskolelærer	8 pct.
Social- og sundhedsassistent	7 pct.
Det merkantile område	5 pct.
Kontoruddannelse	5 pct.
Medicin	4 pct.
Socialrådgiver	3 pct.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

Arbejdsløsheden blandt nyuddannede sygeplejersker er lav

Der er fuld beskæftigelse blandt nyuddannede sygeplejersker. Det var kun 16 (0,6 pct.) af de nyuddannede sygeplejersker fra dimittendårgangen 2015, der var ledige 12-23 måneder efter dimission, jf. tabel 3.

Tabel 3. Beskæftigelsesområde for nyuddannede sygeplejersker, dimittendårgang 2015

Beskæftigelse	Antal	Andel
Sundhedsvæsen	1.940	78,3 pct.
Sociale institutioner	281	11,3 pct.
Andet	49	1,7 pct.
Ledige	16	0,6 pct.
Uden for arbejdsstyrken	122	4,9 pct.
Ukendt	71	2,9 pct.
I alt	2.479	100 pct.

Anm.: Beskæftigelsen er målt 12-23 måneder efter færdiggjort uddannelse. Uden for arbejdsstyrken indeholder bl.a. barsel, uddannelse, sygefravær mv.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.